

Vstříc dospělosti

Přes léto sice moc nových knížek nevyšlo, ale tím víc bylo času na přečtení těch, co vyšly těsně před prázdninami. A že jich bylo, že jich je!

TEXT: RADIM KOPÁČ

Tak třeba novinka tria Milada Rezková-Jan Šrámek-Veronika Vlková nazvaná *Pokrok nezastavíš, čéče!* (vydala Paseka). V hlavní roli znovu děda Krtek, velký fanda městské vědy a techniky, a jeho zvidavý vnuk Karel.

Zatímco v prvotině *To je metro, čéče!* (2019) řešili ti dva všechny vývojové peripetie spojené s fenoménem titulního dopravního prostředku, v druhotině je z Krtka odborník na analog a nadšený student digitálu. Kája to má pak naopak: děda mu líčí, jak to všechno fungovalo, když ještě mobily a kompjůtry nebyly. Dobrý nápad, ale horší provedení. Tedy to scenáristické. Krtek totiž mluví tak děsně škrobeně a šroubovaně, že by s ním dnešní děčka obratem vyběhla - zvidavost nezvidavost. Lecos sice čtenář autorské trojce promíne díky skvělým retro stylizovaným ilustracím, jenže...

Na drsné stopě

Jenže David Walliams je prostě lepší. Jakkoli se z něj knížky sypou jako zlaté mince z pohádkového oslíka. Jen čtenář dočte *Operaci banány*, už je tu *Babička Drsňačka znovu v akci* (Argo). Moment: Jaképak znovu v akci, když ta prdlatá stará dáma, protřelá lupička klenotů, na konci prvního dílu zemřela? V akci jsou ve dvojce hlavně jiní: jednak babiččin vnuk Ben a jeho kumpán, všetečný trafikant Rádž, jednak sama anglická královna (kterou ovšem v mezidobě vystřídal Karel III. Britský) - a pak ještě jistá kočka-přízrak. Ve městě se znovu začnou ztrácet drahocennosti té nejvyšší kvality, panika je na denním pořádku a Ben se rozhodne, že půjde po babiččině drsné stopě. Má sice své neodbytně věrné rivaly, ale taky solidní podporu. Jako by ta černá kočka Bena znala. Takže

nakonec všechno parádně klapne: ilustrace s textem, drama s akcí, smích se slzou - a taky, a možná hlavně, všechno to osobnostní profilování.

Podobně v komiksově naladěné *Majce na motorce*, kterou napsala a nakreslila Dorothee de Monfreidová (a vydal Host). Majka je asi desítiletá holka, kterou rodiče vybavují do života hlavně úzkostmi a zájmy. Všude hrůza a nebezpečí, riziko, kam se podíváš! Jenže pak se přes ves, kde Majka s rodiči a babičkou žije, přežene tornádo. Dost jim ten neurvalý přírodní živel pomlátí dům, ale hlavně vyřadí ze hry všechny dospělé jednotky. Naštěstí babička ještě najde sílu vysvětlit vnučce, jak se řídí motorka. A tak Majka sedne na stroj a vyjede vstříc dospělosti. Na té cestě zraje a moudří. Nabere duchapřítomnost, kuráž i odpovědnost. A přestože trochu zabloudí a závěrem si děsně namele, vyhraje na celé čáře. A nejen řidičák, mnohem víc. Pochopí, že zvítězila hlavně tím, že nemyslela na sebe - ale na druhé.

Na hlubinu

Sebepoznávání je tématem taky dalšího komiksu, monumentální lyrické fresky *Kam jsi zmizela?* (Paseka), pod níž je podepsaná Tillie Waldenová. První komiksově piruety vykroužila tahle autorka na ledě, aktuálně si stříhla road movie. Cesta je tu samozřejmě cíl. A přestože babička Drsňačka na téhle cestě nemá místo, dostala

taky tady jeden z klíčových partů kočka, nečekaný nalezenec. A spouštěč fantazií a magie. Nečekané ztracenky a nalezenky jsou i hlavní postavy: jedna starší, druhá mladší. Obě ale poněkud traumatizované, a jistě nejen odlišnou sexualitou. Hlavně generací rodičů, pachutí maloměsta, konvencemi, očekáváním. Jedou sice daleko pozvolněji než Majka, akci a drama tady nahrazuje občas mlčení, ale jedou stejným směrem: za poznáním, na hlubinu.

A básnická knížka jako pointa. Co knížka, kniha dost obřího formátu: Tomáš Peřina plus František Skála rovná se *Tam uvnitř něco je* (Argo). Verš zvolil Peřina vázaný, motivicky svázaný především s hororem, respektive s jeho popkulturními či folklorními odrazy - jako monstrum dr. Frankenstein, upír, Červená karkulka, a dokonce „čubčů syn“. Básně jsou epického rázu, v příbězích si podávají ruku dvě iracionality: hrůza s komikou. Ale podobně jako v knize *Pokrok nezastavíš, čéče!* je tady trocha křeče, a tudíž čtenářských rozpaků. Jak nad texty, tak překvapivě nad Skálovými ilustracemi. Nějak tomu všemu chybí štáva: atmosféra umělá, všechny ty divnosti a bizarnosti takové kaširované, nijaké. Tim Burton nebo Edward Gorey to prostě nejsou.

Knížek ale vyšlo letos na jaře daleko víc. A další se jistě přihnou na knihkupecké pulty s novým školním rokem. Příště bude líp!